

نمونه سوال فقه استدلالی ۴

برای دانلود نمونه سوال های حوزه
خواهران به این وبلاگ سر بزیند

[https://zmzmeh.kowsarblog
.ir/](https://zmzmeh.kowsarblog.ir/)

نام و نام خانوادگی	شماره ثبت	شماره پرسنلی	شماره کارت

امتحانات سنجش عمومی (سطح ۲)

شماره سوال: ۲۳-۱۲
 تاریخ: ۱۳۹۲/۰۳/۱۰
 ساعت: ۹۰ دقیقه

شماره برگه:

گروه	۱۳۹۲/۰۵
کلاس	۱۳۹۲/۰۳/۱۰
سطح	فقه استدلالی ۲
گیتا	دروس نهجیه فی الفقه الاستدلالی
مدرس	موسسه تخصصی فقه و حقوق اسلامی

نام و نام خانوادگی: شماره پرسنلی: شماره ثبت: شماره کارت:

- ۱- به نظر مصنف روایت «لا حرمة لئسواء اهل الذمه ان ينقلوا الى شعورهن و ایدیهن» چه چیزی را اثبات می‌کند؟
 - الف. جواز نظر به خصوص نساء اهل ذمه
 - ب. جواز نظر به مطلق زنان غیر مسلمان
 - ج. احترام نداشتن زنان غیر مسلمان
 - د. احترام نداشتن زنان اهل ذمه
- ۲- آیا پدر رضیع می‌تواند با دختران مرضعه از دواج کند؟
 - الف. نه، با دختران رضاعی
 - ب. بله، با دختران نسبی
 - ج. خیر، مطلقاً
 - د. بله، مطلقاً
- ۳- منظور از کلمه «فطام» در صحیح «لا رضاع بعد فطام» چیست؟
 - الف. الارضاع من الثدي
 - ب. الولادة الشرعیة
 - ج. خلوص اللبن
 - د. الحولان
- ۴- طلاق با چه لفظی صحیح است؟
 - الف. فإلانة مطلقه
 - ب. طلقت فإلانة
 - ج. فإلانة طالق
 - د. فإلانة طلق
- ۵- عبارت «و هو كل طلاق جامع للشرائط مقابل الطلاق البدعی الفاقد لبعضها» تعریف چه طلاقی است؟
 - الف. سنی بالمعنی الأخص
 - ب. سنی بالمعنی الاعم
 - ج. سنی مقابل البدعی
 - د. سنی الثانی
- ۶- دلیل «تقیید وجوب الحداد بما اذا كانت الزوجة كبيرة عاقله» چیست؟
 - الف. الأصل العملي بعد قصور العقلی له
 - ب. التمسك بالأخبار الخاصة الواردة فی موردہ
 - ج. لأن غيرها لا تکلیف علیها و وجوب الحداد تکلیفی
 - د. مهران الاسحاب للموتقة المشتبه علی وجوبه علیها
- ۷- نحوه استدلال به ایه «و اتکحوا الايامی منکم» بر عدم اعتبار عربیت در صیغه عقد را تبیین کنید.

۸- عبارت «لو لم يحصل بسبب الرضاع احد العناوين السبعة فلا يكون موجبا للتحریم و ان حصل بسببه عنوان خاص ملازم مع احد تلك العناوين» را در ضمن مثالی توضیح دهید. (توضیح و تطبیق بر مثال منظور است و ترجمه کافی نیست.) چهار مورد از عناوین سبعة را (که نسبت به ذکور از محارمند نام ببرید.

۲

۹- مصنف پس از ذکر دو روایت «۱- سألت أبا عبدالله عليه السلام عن الغلام يرضع الرضعة والتنتين، فقال: لا يحرم لعدت عليه حتى أكملت عشر رضعات. فقال: إذا كانت متفرقة فلا» و «۲- لا يرحم الرضاع أقل من يوم و ليلة أو خمس عشرة رضعة متواليات» درباره تعداد رضعات می فرماید: «إن التعارض مستقر و لا مرجح فی البین فیلزم التساقط و الرجوع إلى الأصل بلحاظ كل أثر بخصوصه». الف) چرا تعارض در اینجا مستقر است؟

۲

ب) با توجه به تعارض و تساقط روایات اصل عملی نسبت به صحت عقد علی من رضعت عشرا چیست؟ نتیجه اصل را ذکر کنید.

۱۰- طلاق مذکور در روایت: «إذا جمع الرجل أربعاً و طلق إحداهن فلا يتزوج الخامسة حتى تنفُس عدة المرأة التي تطلق» لا یجمع ماؤه فی خمس» چه نوع طلاق است؟ چرا؟ آیا می توان از عبارت «لا یجمع ماؤه فی خمس» جواز نکاح با بیش از ۴ زن را به شرط عدم دخول به زن پنجم استنباط کرد؟ چرا؟

۲

۱۱- با توجه به اختلاف روایات در مورد عدة متعه، در یک روایت آمده است: «عدتها حیضتان» و در روایت دیگر: «عدة المتعة ان كانت حیض حیضة و ان كانت لا حیض فشههر و نصف...» پاسخ دهید: الف) آیا می توان روایت اول را حمل بر استحباب نمود؟ چرا؟

۳

ب) مقتضای اصل عملی را در فرض تعارض و تساقط توضیح دهید.

ج) با فرض تعارض و تساقط آیا می توان برای حکم به صحت در زمان شک به آیه شریفه «و احل لکم ما وراء ذلکم» تمسک نمود؟

۲

۱۲- دو روایت زیر را ترجمه کنید و با بیان نحوه جمع بین آن دو حکم مستفاد از آن را ذکر نمایید. الف) «الطلاق یبد من أخذ بالساق»:

ب) «قلت لابی عبدالله عليه السلام: الرجل الاحمق الذاهب العقل یحوز طلاق ولیه علیه؟ قال: ما لری ولیه إلا بمنزلة السلطان»:

۱/۵

۱۳- سه صورتی که زوجه حاضر را می توان بلافاصله پس از دخول طلاق داد، بنویسید.

۱/۵

۱۴- وجه مشترک و افتراق یمین و نذر در متعلق آن ها چیست؟

«سامانه پیام کوتاه ۰۰۰۱۷۱۷۸۱۴۴۶۱ اداره سندش معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سئالات امکانی می باشد.»

«در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری می باشد.»

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

آشنایی مرکز عمومی (مخ)

مدرس: دکتر سید علی حسینی
تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۸۸۸۸۸
آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۲۳

نام و نام خانوادگی	شماره ثبت	تاریخ تولد	شماره شناسنامه
نام خانوادگی	شماره ثبت	تاریخ تولد	شماره شناسنامه

شماره	۲۹۴۲/۱۵
تاریخ	۱۳۸۵/۰۳/۱۲
موضوع	فقه استدلالی ۲
کتاب	دروس تهرانیة فی الفقه الاستدلالی
مدرس	جلد سوم، کتاب طلاق و حیس، نذر و عهد

نام و نام خانوادگی: _____ شهر: _____ استان: _____

- ۱- ما هو الجواب عن القول بأن جواز المتعة يتنافى لقوله تعالى: «وَالَّذِينَ هُمْ لِرُؤُسِهِمْ حَافِظُونَ أَلَا عَلَىٰ زُجُوجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ؟»
 الف. دخول المتعة في قوله تعالى «ما ملكت أيمانهم»
 ب. ثبوت السنة القطعية المخالفة لمعوم الآية
 ج. دخول المتعة في الزواج
 د. تخصيص الآية
- ۲- ما هو حكم طلاق الصبي و وليه عنده؟
 الف. صحيح أو باطل عشراً - صحيح
 ب. صحيح - صحيح
 ج. باطل - صحيح
 د. باطل - باطل
- ۳- ما هو الصحيح في تعريف المسترابة؟
 الف. من حاضت و لا تكون صاحب عادة في الحيض
 ب. من كانت في سن من تحيض و لا تحيض
 ج. من بلغ في سن من تحيض
 د. من كانت بالسة
- ۴- کدام مورد از مصادیق «طلاق بائن» می باشد؟
 الف. طلاق احدى الزوجات بلا تعیین المطلقة
 ب. طلاق الصغيرة غير الباتنة المدخول بها
 ج. طلاق غير الحامل في شهر المقاربة
 د. طلاق الخلع مع الرجوع فيما بذلت
- ۵- دلیل «تقیید وجوب الحداد بما اذا كانت الزوجة كبيرة عاقله» چیست؟
 الف. الأصل العملي بعد تصور المتقضي له
 ب. التمسك بالأخبار الخاصة الواردة في مورد
 ج. لأن غيرها لا تكلف عليها و وجوب الحداد تكليفي
 د. هجران الانسحاب الموثقة المشتملة على وجوب عليها
- ۶- کدام مورد از «شرايط خلع» نیست؟
 الف. كونه الفداء أقل من المهر.
 ب. بذل الزوجة للفداء عن طيب.
 ج. عدم كراهة التزوج لزوجته.
 د. كراهة الزوجة لتزوجها.
- ۷- ضمن ذكر دليل غير لفظي برأى اعتبار صيغه در عقد نكاح، توضیح دهید آیا در صيغه عقد می توان قبول را بر ايجاب مقدم نمود؟ چرا؟

۸- مراد از قصور مقتضی در عبارت «و اما جواز النظر الى السببة غير البالغة للقسور في المقتضی» را تبیین فرمائید.

۲

۹- دلیل حکم مذکور در عبارت «عدم جواز العقد علی بنت الزوجة مادام قد فرض العقد علی أمها مسبقاً» را بنویسید.

۲

۱۰- دلیل اشتراط «خلوص اللین» در بحث رضاع چیست؟

۱۵

۱۱- جواب مصنف بر کسانی که بوسیله ذیل آیه «و لا تتكخوا المشركات حتى یؤمنن... أولئك یدعون إلى النار» یعنی «اولئك یدعون إلى النار» بر نفی خصوصیت مشرک بودن استدلال کرده و نهی از ازدواج را به مطلق کافره سرایت می‌دهند، تبیین کنید.

۲

۱۲- با توجه به تعارض روایات دال بر مقدار عده در ازدواج موقت و عدم امکان جمع عرفی و عدم وجود مرجع، مقتضای اصل عملی در مقدار عده چقدر است؟ چرا؟

۲

۱۳- آیا جواز «طلاق ولی مجنون» مقید به مصلحت است؟ چرا؟

۲

۱۴- عده هر کدام از موارد ذیل را بیان کنید.

الف) الموطوءة شبهة:

ب) الیائسة التي توفی عنها زوجها:

ج) المنسوخ عقدها بعد الدخول بفسخ لعین:

د) المنسوخ عقدها بعد الدخول بانفساخ لارتداد:

۱۵- تقریب استدلال به روایت «... أو يقول: لله علی هدی كذا و كذا ان لم أفعل كذا و كذا» بر اعتبار تعلیق بر شرط در نذر را تبیین کنید.

۲

«سامانه پیام کتاه» ۱۷۱۷۶۱۴۶۱، ۵۰۰۰ اداره ستمش معاونت آمورش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می‌باشد.

«در صورت ارسال پیام کتاه، ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جهاتگویی ضروری می‌باشد.»

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

شماره سال تحصیلی: ۹۳-۹۲
تاریخ: ۱۳۹۳/۰۵/۰۸
مدت: ۹۰ دقیقه

گزینه	۹۳/۹۲
کتاب	۱۳۹۳/۰۵/۰۸
صفحه استدلالی	۲
موضوع	تفسیر تفسیری فی الفقه الاستدلالی
محل	محل بودک و طاق و طاق - تهران

نام و نام خانوادگی	
شماره پرسنلی	
محل	
تاریخ	
موضوع	
محل	

۱- روایت «تستامر البکر و غیرها و لا تنکح الی بامرها» بر کدام یک از موارد دلالت دارد؟

- الف. اعتبار ابن الأب من دون دلالة على الاستقلال في زواج البکر
- ب. اعتبار ابن البکر و عدم استقلال الأب في زواج البکر
- ج. استقلال البکر في امر زواجها
- د. استقلال الأب في زواج البکر

۲- کدام گزینه از محرمات بر «ای رضیع» نمی باشد؟

- الف. بنت صاحب اللبن الرضاعیات
- ب. بنت صاحب اللبن النسبیات
- ج. بنت المرضعة الرضاعیات
- د. بنت المرضعة النسبیات

۳- گزینه صحیح را در مورد «ازدواج مسلمان با کافر» مشخص نمایید

- الف. لا يجوز للمسلمة الزواج بالكافر الكتابی و غیره مطلقاً.
- ب. يجوز للمسلم و المسلمة الزواج بالكافرة و الكافر مطلقاً.
- ج. يجوز للمسلم الزواج بالکتابیة علی زوجته المسلمة مطلقاً.
- د. لا يجوز للمسلم الزواج بالکتابیة علی زوجته المسلمة مطلقاً.

۴- عبارت «کل طلاق یتحقق فيه الرجعة فی العدة من دون واقعة» تعریف چه طلاقی است؟

- الف. سنی بالمعنی الأخص
- ب. سنی بالمعنی الأعم
- ج. سنی مقابل العدی
- د. سنی البیان

۵- درباره «اعتبار کراهت در طلاق خلع» کدام گزینه صحیح است؟

- الف. اعتبار کراهة الزوج لزوجته.
- ب. لا اعتبار کراهة الزوجة لزوجها.
- ج. اعتبار الكراهة من كلا الطرفين.
- د. اعتبار محبتها من الزوج لزوجته.

۶- دلیل مجزی بودن ترجمه صیغه یمین نزد مصنف چیست؟

- الف. استلزام اوله
- ب. شهرت
- ج. اجماع
- د. سنی

۷- پاسخ مصنف بر استدلال مذکور در عبارت «و اما اعتبار الماضویة فقد يستدل له بأن الماضي صریح فی الإنشاء بخلاف غیره» را تبیین کنید

۱/۵

۸- چگونه بین روایات زیر جمع کنیم؟

(سأنته عن التي ينست من المحيض والتي لا يحيض مثلها قال ليس عليها عدة)
(... عدة المرأة التي لا تحيض و الجارية التي قد ينست و لم تدرك الحيض ثلاثة اشهر)

۲

۹- «و اما ان المباراة كالخلع في جميع الاحكام الا في الاحكام الثلاثة...»

الف) مراد از مبارات چیست؟

ب) احکام سه گانه را بیان کنید.

۲

۱۰- مستثنیات حرمت نگاه را بنویسید.

۱

۱۱- «حرمت علیکم ... و امهات نسانکم و ربائبکم اللاتی فی حجورکم من نسانکم اللاتی دخلتم بهن فان لم تكونوا دخلتم بهن فلا جناح علیکم...»

اشکال پیرامون آیه را همراه با پاسخ آن بنویسید؟

۲

۱۲- حکم قسم در دو مورد زیر همراه با دلیل بیان کنید.

الف) نهی پدر و همسر

ب) عدم صدور آذن از پدر و همسر

۱/۵

۱۳- شرایط نذر صحیح را بنویسید؟ دلیل عدم اعتقاد نذر یا صرف نیت و بدون تلفظ چیست؟

۱/۵

۱۴- عهد چیست؟ کفارہ مخالفت عهد را بنویسید؟

۱

۸- چگونه بین روایات زیر جمع کنیم؟

(سأنته عن التي ينست من المحيض والتي لا يحيض مثلها قال ليس عليها عدة)
(... عدة المرأة التي لا تحيض و الجارية التي قد ينست و لم تدرك الحيض ثلاثة اشهر)

۲

۹- «و اما ان المبارة كالخلع في جميع الاحكام الا في الاحكام الثلاثة...»

الف) مراد از مبارات چیست؟

۲

ب) احکام سه گانه را بیان کنید.

۱۰- مستثنیات حرمت نگاه را بنویسید.

۱

۱۱- «حرمت علیکم ... و امهات نسانکم و ربائبکم اللاتی فی حجورکم من نسانکم اللاتی دخلتم بهن فان لم تكونوا دخلتم بهن فلا جناح علیکم...»

اشکال پیرامون آیه را همراه با پاسخ آن بنویسید؟

۲

۱۲- حکم قسم در دو مورد زیر همراه با دلیل بیان کنید.

الف) نهی پدر و همسر

ب) عدم صدور آذن از پدر و همسر

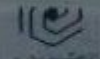
۱/۵

۱۳- شرایط نذر صحیح را بنویسید؟ دلیل عدم اعتقاد نذر یا صرف نیت و بدون تلفظ چیست؟

۱/۵

۱۴- عهد چیست؟ کفارہ مخالفت عهد را بنویسید؟

۱

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
مجلس شورای اسلامی
تهران

امتحانات مرکز عمومی اخراج

تاریخ امتحان	۱۳۹۷	شماره برگه	۱۰
--------------	------	------------	----

نام و نام خانوادگی	
شماره پرسنلی	
محل تولد	

تاریخ	۲۹۰۲/۱۷
شماره	۹۶/۳/۱۷
موضوع	فقه استدلالی ۴
مدرس	دروس نهج‌الهدیه فی الفقه الاستدلالی
محل	تکلیف مطلق - زمین، نذر، عهد

نام و نام خانوادگی: _____ کرجی: _____ شهر: _____ استان: _____

۱- «و اما عدم جواز الاستمتاع للزوجین الا بعد التاكد من اجراء الوکیل للعقد...»

الف) فلبراهة من تحققه

ب) فلاستصحاب عدم تحققه

ج) فلاشغال

د) فالاملاق

۲- قوله (وليشربن بخمرهن علی جيوبهن) مراد آیه ...

الف) حرمت نگاه به غیر وجه و کفین

ب) حرمت آشکار کردن وجه و کفین

ج) استثنای وجه و کفین از حرمت آشکار کردن

د) الف و ج

۳- مراد از طلاق سنی به معنای اخص...

الف) طلاق که رجوع در عده صورت می‌گیرد

ب) طلاق که رجوع در آن با عقد جدید است

ج) طلاق که امکان رجوع در عده ندارد

د) طلاق که نیاز به محلل دارد

۴- عده زن مستویه عبارت است از ...

الف) سه قمره

ب) چهار ماه و ده روز

ج) سه ماه

د) ایام الاجلین

۵- فدیة در طلاق خلع

الف) می‌تواند به مقدار مهریه یا بیشتر یا کمتر باشد

ب) باید کمتر از مهریه باشد

ج) باید بیشتر از مهریه باشد

د) می‌تواند به مقدار مهریه یا بیشتر باشد

۶- اگر قسم غیر خدا باشد ...

الف) حرام است اما منعقد می‌شود

ب) حرام است و منعقد نمی‌شود

ج) حرام نیست و منعقد می‌شود

د) حرام نیست اما منعقد نمی‌شود

۷- اصطلاحات زیر را بیان نمایید.

الف) عده

ب) حصاره

ج) نذر

۶. دلیل حکم بر «عدم الجواز المقدم علی بنت الرجعة مانع قد فرس المقدم علی أنها مسبقاً» را بیان نمایید.

۷. از دیدگاه مشهور فقها دلیل تقیید حکم «عدم جواز عقد دائم یا همسر بنجم» به پایان پذیرفتن عده طلاق رجعی را بیان نموده و نظر و استدلال مصنف در این زمینه را بنویسید.

۸. با توجه به وجود دو دسته روایات متعارض در مقدار عده زوجه در نکاح سوت (الف. آنها «پشتان» بد آنها حمله واحد) آیا جمع عرفی بین آنها با حمل دسته ی اول بر استحباب امکان دارد؟ چرا؟

۹. «طلاق عدلی» را تعریف کنید و ذکر کنید در چه صورت «طلاق عدلی منجر به حرمت معلق یا حرمت ابدی می شود؟»

۱۰. تفاوت های طلاق خلع و مبارات را بیان نمایید.

۱۱. دلیل مصنف بر حکم «اعتبار رجحان فی معلق النثر» را بیان نمایید و ذکر کنید آیا فعل عیاح می تواند متعلق نثر واقع شود؟ چرا؟

موافق با سبقت

«سامانه پیام کوتاه ۰۰۰۱۷۱۷۳۱۴۴۲۱-۵۰۰۰ اداره کل سنجش و پذیرش معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سوالات امتحانی می باشد.» ذکر کد امتحان و شماره سوال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری است.»

امتحانات مرکز عمومی (سطح ۲)

مهر ۱۳۹۲ سال تحصیلی ۹۶-۹۵
 آزمون تخصصی حقوق و فقه اسلامی
 در رشته حقوق و فقه اسلامی

مهر ۱۳۹۲

نام و نام خانوادگی	شماره ثبت نام	شماره پرسنلی

کتاب	تکلیف طلاق، یمن، نذر، عهود
کتاب	فروع نهجده فی الفقه الاستدلالی
کتاب	فقه استدلالی ۲
کتاب	۹۶/۶/۹۱
کتاب	۳۹۶/۱۵

نام و نام خانوادگی: _____ نام خانوادگی: _____ نام پدر: _____

۱. با توجه به روایت «الضبی یتزوج العیبة بتراریان؟ فقال: اذا كان ابواهما اللذان زوجاهما فنعیم» آیا جد پدری ولایت در نکاح دارد؟
 چرا؟

- الف) نعم؛ لكونه مصداقاً للأب
- ب) نعم؛ لتنبیه الفعل فی الروایة
- ج) لا؛ لإقتصار الروایة علی الأب
- د) لا؛ لإقتصار علی القدر المتیقن

۲. نظر مشهور فقها در مورد «توارث در ازدواج موقت» چیست؟

- الف) ارث نبردن مطلقاً
- ب) ارث بردن در صورت اشتراط
- ج) ارث بردن مطلقاً
- د) ارث بردن مگر در صورت اشتراط عدم

۳. به نظر مصنف حکم «سه طلاق» در دو حالت «الرسال» و «الولا» به ترتیب کدام است؟

- الف) سه طلاق واقع می شود - یک طلاق واقع می شود
- ب) یک طلاق واقع می شود - اصلاً طلاق واقع نمی شود
- ج) یک طلاق واقع می شود - یک طلاق واقع می شود
- د) اصلاً طلاق واقع نمی شود - یک طلاق واقع می شود

۴. گزینه ی صحیح در مورد «متعلق یمن» کدام است؟

- الف) رجحان متعلقه بحسب المصلحة الشخصية
- ب) رجحان متعلقه بحیث یعد فعله طاعة لله تعالى
- ج) رجحان متعلقه ولو بحیث یعد فعله طاعة لله تعالى
- د) رجحان متعلقه ولو بحسب المصلحة الشخصية

۵. اشکالات وارد بر استدلال به آیه «قل للمؤمنین بغضوا من اصابهم و یحفظوا فروجهم» بر حرمت نظر به بدن زن اجنبیه را

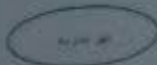
بیان نمایند.

امتحانات مبرز عمومی (سطح ۲)

تعمیرات سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶

تعمیرات

۱۳۹۵-۹۶

شماره ثبت	شماره پرسنل	شماره پرسنل
شماره ثبت	شماره پرسنل	شماره پرسنل
شماره ثبت	شماره پرسنل	شماره پرسنل

کلاس	۱۳۹۳/۱
شماره	۱۳۹۵/۰۶/۰۸
موضوع	فقه استدلالی ۲
کلاس	فردوس شهیدیه فی الفقه الاستدلالی
کلاس	خداوند نظام ممالک و جبر و جبر

نام و نام خانوادگی: _____

۱- بر اساس روایت «قلت: ما يحرم من الرضاع؟ قال: ما ثبت اللحم و شد العظم قلت: فتحرم عشر رضعات؟ قال: لا لانه لا ثبت اللحم و لا تشد العظم عشر رضعات» ملاک نشر حرمت از طریق رضاع چیست؟

- الف. تعیین کسی و زمانی
- ب. تعیین زمانی
- ج. تعیین کسی
- د. تعیین کسی

۲- در صورت تعارض دو روایت «تزویج المتعة نکاح بمیراث و نکاح بغير میراث ان اشترطت کان و ان لم تشترط لم یکن» و «سمعت ابا جعفر علیه السلام یقول فی الرجل یتزوج المرأة متعة انهما یتوارثان اذا لم یشرطتا (عدم الارث) و اما الشرط بعد النکاح» و تساقط آن دو، چه نتیجه‌ای مترتب می‌شود؟

- الف. ثبوت ارث در فرض اشراط آن
- ب. رجوع به عرف مستخرجین
- ج. عدم ثبوت ارث مطلقاً
- د. ثبوت ارث مطلقاً

۳- عبارت «الحامل المتوفی عنها زوجها» مربوط به چه کسی است و زمان عدّه او چه مقدار است؟

- الف. زوجه متعه و دائمه - ابد الاجلین
- ب. فقط زوجه دائمه - ابد الاجلین
- ج. زوجه متعه و دائمه - عدّه وفات
- د. فقط زوجه دائمه - وضع حمل

۴- در صورت استقرار تعارض بین دو روایت «المباراة یؤخذ منها دون الصداق» و «المباراة تقول المرأة لزوجها: لك ما علیك و اتركنی... و لا یحل لزوجها ان یأخذ منها الا المهر فما دونه» کدام یک برای تعیین مقدار فدیّه قابل تمسک است؟ چرا؟

- الف. روایت اول - تمامیت سند و دلالت
- ب. روایت دوم - تمامیت سند و دلالت
- ج. روایت دوم - موافقت با قرآن
- د. روایت اول - مخالفت با عامه

۵- روایت «ان لله ان یقسم من خلقه بما یشاء و لیس لخلقه ان یقسموا الا به» بیاتگر چیست؟

- الف. روایت نسبت به تعیین ضمیمه یمین سبک است.
- ب. حرمت قسم به غیر الله مقتضی هتاد آن است.
- ج. یمین یا هر گونه متعلقی منقذ می‌شود.
- د. متعلق یمین لازم است لفظ جلاله باشد.

۶- وجه افتراق «عهد» از «نذر» چیست؟

- الف. عدم وجوب وفاء به آن
- ب. عدم وجود صیغه خاص
- ج. اختلاف در کفاره آن
- د. تعلق به امر سباج

سوره	فقه استدلالی ۴
کتاب	دروس نهجیه
مجموعه	نکاح طلاق - یمین - عهده

نام و نام خانوادگی: نام پدر: که تخلص: مدرسه: شهر: استان:

- ۱- برای تجویز نظر زن به بدن مردی که قصد ازدواج یا او را دارد چنین استدلال شده که «لأنها تبدل أعلى الثمن و لا تتمکن من التخص بالطلاق» نظر مصنف درباره این استدلال چیست؟ ص ۶۵
- الف. مقبول است؛ چون دلیل مذکور، مقتضی جواز معرفت تام است.
- ب. مردود است؛ چون دلیل مذکور، فقط مقتضی جواز معرفت به مهر است.
- ج. مردود است؛ چون دلیل مذکور، فقط مقتضی جواز نظر مرد به زن است.
- د. مردود است؛ چون این دلیل، فقط مقتضی جواز شناخت مرد است نه نظر.
- ۲- کم تکون عده الحامل المتوفی عنها زوجها؟ ص ۱۲۶
- الف. وضع الحمل
- ب. اربعه الشهر و عشره ایام
- ج. اقرب الاجلین
- د. ابعد الاجلین
- ۳- مقتضای جمع بین موثقه «لا يجوز طلاق الغلام حتی یحتلم» و موثقه «يجوز طلاق الصبی اذا بلغ عشر سنین» چیست؟ ص ۱۱۵
- الف. حمل الاولى علی من عمره اقل من عشر سنین
- ب. حمل الاولى علی من عمره اکثر من عشر سنین
- ج. حمل الاولى علی من كان عمره عشر سنین
- د. حمل الثانية علی من بلغ فی عشر سنین
- ۴- وجه افتراق «عهد» از «نذر» چیست؟ ص ۱۶۲، ۱۶۰
- الف. عدم وجوب وفاء به آن
- ب. عدم وجود صیغه خاص
- ج. اختلاف در کفاره آن
- د. تعلق به امر میباح
- ۵- برای اثبات اعتبار عربیت در عقد نکاح به اصل عملی تمسک شده است، ضمن تبیین مراد از اصل عملی، پاسخ آن را با توجه به آیه شریفه: «و أنکحوا الأیامی منکم...» (النور ۳۲) ذکر نمایید. ص ۵۲
- جواب: اگر عقد عربی نباشد شک می کنیم آیا تأثیر کرده و زوجیت حاصل شده یا نه که در این صورت استصحاب عدم ترتب اثر (عدم زوجیت) جاری می شود پس باید عربی باشد.
- اما آیه فوق امر به ایجاد نکاح کرده و اطلاق دارد و قید عربیت ذکر نشده است. پس لازم نیست عربی باشد.
- ۶- با توجه به عبارت: «حرمة الاصناف السبعة بالنسب لاتختص بالنسب الشرعی بل تعم ما یحصل بالزنا ایضاً» پاسخ دهید:
- الف) ۴ صنف از اصناف سبعة را نام ببرید؟ ص ۶۵
- جواب: اصناف سبعة: مادر به بالا، خواهر، دختر به پایین، عمه به بالا، خاله به بالا، دخترخواهر به پایین و دختر برادر به پایین. (۲ مورد روی هم ۰/۲۵ و بگو مورد تنها اگر ذکر نشود ۰/۲۵ کسر شود.)

ج- احکام مذکور در عبارت «یحرم علی الزوج العقد علی بنت أخ او اخت زوجته إلا بإذنها؛ و إنما العکس فجائز بلا حاجة الی

إذن» را بنویسید. ج ۳ ص ۳۳

جواب: بر مرد حرام است که با دختر برادر همسرش [که زوجه، عمه اوست] و یا دختر خواهر همسرش [که زوجه، خاله اوست] ازدواج کند؛ مگر اینکه از همسر اجازه گرفته باشد. اما عکس این عمل، جایز بوده و نیازی به اذن همسر ندارد؛ یعنی مرد می‌تواند با عمه یا خاله‌ی همسرش ازدواج کند، حتی بدون اذن همسر.

۷- با توجه به حکمت تشریح عده، چرا زن می‌تواند در زمان عده با همان مردی که از او عده نگه داشته است، ازدواج کند؟ ج ۳ ص ۵۵

جواب: زیرا از روایاتی که دال بر لزوم عده است این مطلب استفاده می‌شود که مشروعیت ازدواج با زن در زمان عده، به جهت حفظ حرمت مردی است که قبلاً در عقد نکاح او بوده است پس شامل خود آن مرد نمی‌شود و ازدواج خود آن مرد با همسر سابقش در زمان عده بی‌احترامی به او نیست. (رساندن مفهوم کافی است).

۸- چگونه می‌توان از ادعای نسخ مشروعیه متعه بر مشروعیه متعه استدلال نمود؟ ص ۶۸ س ۱

جواب: همین که مخالفین ادعا می‌کنند متعه نسخ شده است پس در حقیقت ابتدا اقرار به مشروعیت آن در زمان پیامبر (ص) می‌کنند ولی می‌گویند که این مشروعیت بعد از پیامبر (ص) نسخ شده است و از همین ادعا و اقرار ضمنی استفاده می‌شود که مشروعیت متعه در زمان پیامبر قطعاً ثابت بوده ولی نسخ آن توسط پیامبر (ص) اگر قطع به عدم آن نداشته باشیم حداقل مشکوک است و با وجود این شکی استصحاب عدم نسخ جاری می‌شود که مشروعیتی که قطع به آن داشتیم همچنان باقی است. (اگر گفته شود که نسخ متعه بعد از پیامبر (ص) مسلم و قطعی است لذا جایی برای استصحاب باقی نمی‌ماند در جواب می‌گوییم: نسخ متعه بعد از پیامبر (ص) قیمت و ارزشی ندارد چون نسخ احکام فقط اختصاص به پیامبر (ص) دارد و باید در زمان ایشان صورت بگیرد.)

۹- هشت مورد از شرایط «صحیح طلاق» را بنویسید. ص ۸۱ و ۸۲

جواب: ۱. بلوغ ۲. عقل ۳. اختیار ۴. قصد ۵. تنجیز ۶. تعیین نمودن مطلقه ۷. زوجه در حالت طهری باشد که موافق در آن صورت نگرفته است. ۸. ازدواج دائمی باشد. ۹. دو مرد عادل شاهد باشند. ۱۰. صیغه خاصه طلاق خوانده شود.

۱۰- عده هر کدام از موارد ذیل را بیان کنید. ص ۱۰۳

- الف) یائسه: جواب: عده ندارد.
- ب) حامله: جواب: وضع حمل
- ج) متوفی زوجها: جواب: ۴ ماه و ۱۰ روز
- د) حامله‌ای که شوهرش بمیرد: جواب: ابتدا الأجلین از وضع حمل و ۴ ماه و ۱۰ روز

۱۱- به نظر مصنف «قرء» در روایات، به معنای «طهر» است یا «حیض»؟ دو دلیل بنویسید. ص ۱۰۷

جواب: قرء به معنای طهر است، زیرا: ۱. روایاتی که قرء را به معنای طهر گرفته‌اند مخالف با تقیه است. ۲. با ظاهر قرآن موافق هستند زیرا در قرآن از زمان عده به سه قرء تعبیر شده است و قرء به معنای جمع است و معلوم است که جمع شدن خون در بدن در حالت طهر است نه در حال حیض که خون دفع می‌شود. ۳. با ظاهر قرآن موافق هستند زیرا ظاهر آیه این است که زمان عده از هنگام طلاق شروع می‌شود، پس قرء به معنای «طهر است» چون در هنگام طلاق زن در طهر است. (رساندن مفهوم ۲ مورد کافی است).

۱۲- وجه مشترک و افتراق یمین و نذر در متعلق آن‌ها چیست؟ ص ۱۵۴ و ۱۵۶ و ۱۵۹

جواب: وجه مشترک متعلق یمین و نذر باید امر راجح باشد. (نمره ۰/۷۵) وجه افتراق این است که متعلق یمین می‌تواند حتی به حسب مصالح شخصی نیز راجح باشد اما متعلق نذر باید فعلی باشد که اطاعت خدوند سبحان محسوب شود نه هر راجحی. (نمره ۰/۷۵)

«سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۱۴۴۴۱ معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می‌باشد.»
«در صورت ارسال پیام کوتاه، کد گذر امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امتحان بررسی و جوابگویی فروری می‌باشد.»

شهریور ۹۸-۱۳۹۷

۹۹ به پیروی از روی ایمن، به جلد ۵، شماره ۲، سال ۱۳۹۷

مهر جزوه آزمون

تاریخ آزمون:	۱۳۹۸-۶-۶
عنوان:	فقه استدلالی ۲
کتاب:	درس تمهیدی فی فقه الاستدلالی
محدوده:	طه دوم، نکاح، طلاق، یمین، نذر، عهد (۱۶۲-۲۹)
حذفیات:	صاحبت الرضاع تا ابتدای شروع رضاع محرم (۸۱-۷۷) و مستندات صحاح انساب طلاق تا ابتدای بحث، عده (۱۲۳-۱۲۶) و مستندات بحث یمین و نذر و عهد

نام: نام خانوادگی: نام: نام: که گفتی: شریکان:

۱- با توجه به روایت «الصبی یتزوج الصبیه یتوارثان؟ فقال: اذا كان ابواهما اللذان زواجهما فنعم» آیا جد پدری ولایت در نکاح دارد؟ چرا؟ ج ۳ ص ۲۰

- الف. لا؛ للاقتصار على القدر المتيقن
- ب. لا؛ لاقتصار الرواية على الأب
- ج. نعم؛ لتثنية القفل في الرواية
- د. نعم؛ لكونه مصداقاً للأب

۲- آیه شریفه «و لا تمسکوا بعصم الکوافر» (المسجد، ۱۰) بیانگر کدام حکم است؟ ج ۳ ص ۶۰ و ۶۱

- الف. عدم وجوب الانفاق الی الکافرة
- ب. عدم لزوم مراعاة العدة للکافرة
- ج. عدم جواز النکاح بالکافرة
- د. عدم جواز النکاح بالکافر

۳- گزینه صحیح در مورد «یمین» را معین کنید. ص ۱۵۱

- الف. لا تنعقد یمین الزوجة مع نهی الزوج
- ب. تحرم الیمین اذا كانت بغيره سبحانه
- ج. لا يجب الوفاء بها مع التعليق مطلقاً
- د. تنعقد بالنیة من دون تلفظ بذلك

۴- كفارة ى مخالفت با عهد چیست؟ ج ۳ ص ۱۶۱

- الف. تخيير بين عتق، پوشاندن ۶۰ مسکین، اطعام ۶۰ مسکین
- ب. تخيير بين عتق، دو ماه متتابع روزه، اطعام ۶۰ مسکین
- ج. تخيير بين عتق، دو ماه متتابع روزه، اطعام ۱۰ مسکین
- د. تخيير بين عتق، ۱۰ روز روزه، پوشاندن ۱۰ مسکین

۵- حرمت نظر به زن اجنبیه از آیه شریفه «و لا یبدین زینتهن إلا لبعولتهن...» نور ۳۱ با توجه به هر یک از دو احتمال موجود در «زینت» چگونه استفاده می شود؟ ج ۳ ص ۲۴

جواب: از طرفی، [این آیه دلالت دارد بر حرمت اظهار بدن توسط زنان در مقابل مردان نامحرم، توضیح اینکه: در مراد از زینت، دو احتمال وجود دارد: ۱. مراد، خود زینت باشد. ۲. مراد، موضع زینت [و بخشی از بدن] باشد؛ و طبق هر دو احتمال، اظهار [لاقل بخشی از] بدن، بر زنان حرام است؛ چرا که طبق احتمال اول [که اظهار خود زینت را حرام می کرد] بنا بر اولویت عرفی، اظهار مواضع زینت حرام است و طبق احتمال دوم، آیه بالصراحة دال بر حرمت اظهار مواضع زینت است.

از طرف دیگر، حرمت اظهار بدن بر زنان، عرفاً مستلزم حرمت نگاه کردن مردان به آنهاست. [رساندن جواب با هر تعبیری کفایت می کند.]

۷- یا توجه به عبارت «شروط الرضاع المحرم: خلوص اللبن و أن يكون الارتضاع موجبا لإنبات اللحم و تسد العظم» به سؤالات زیر پاسخ دهید. ص ۵۹ و ۵۱

الف) دلیل اعتبار خلوص لبن چیست؟

پاسخ: زیرا انتشار حرمت متوقف بر صدق عنوان ارتضاع لبن است و در صورت مخلوط شدن با چیز دیگر که موجب سلب این اسم می شود بر آن ارتضاع لبن صدق نمی کند.

ب) معیار در تعیین مقدار رضاعی که موجب انتشار حرمت می شود را توضیح دهید.

پاسخ: روایات در این زمینه از نظر کمی و زمانی اختلاف دارند اما همه آنها در معیار تعیین کیفی مشترک هستند و آن این است که هر گاه ارضاع موجب رویدن گوشت و محکم شدن استخوان شود حرمت حاصل می شود و ظاهر روایات این است که تحدید زمانی و کمی نیز به عنوان طریق برای اجزای تحدید کیفی ذکر شده اند.

۸- یا توجه به عبارت «شروط صحة الطلاق: القصد ... و التنجيز لمنافاة التعليق لقاعدة عدم تأخر المعلول عن علته» به سؤالات زیر پاسخ دهید. ص ۸۶

الف) دلیل غیر روایی بر اعتبار قصد در صحت طلاق چیست؟

پاسخ: قاعده تنبیه عقود و ایقاعات از قصد، مورد اجماع می باشد و طلاق نیز از مصادیق این قاعده است. ص ۸۵

ب) دلایل مذکور در عبارت برای اعتبار تنجیز و پاسخ مصنف به آن را بنویسید.

پاسخ: قاعده فلسفی وجود دارد که می گوید معلول باید با تمامیت علت خود موجود شود و نمی تواند متأخر از آن باشد در اینجا هم علت طلاق همان نتیجه است و اگر حصول معلول یعنی طلاق متوقف بر حصول شرط باشد تأخر علت از معلول پیش می آید. لکن مصنف: سیغه تنها جزئی از علت تامه است و با حصول جزء دیگر که همان حصول شرط است علت تامه می گردد پس تأخر معلول از علت تامه واقع نشده است. ص ۸۵ نمره

۹- یا توجه به عبارت «و يعتبر عدم الفصل بين الشاء البذل و طلاق الخلع بما يخل بالموالاة العرفية» چه دلایلی بر قرع مذکور اقامه شده است؟ ص ۱۱۹ و ۱۲۰

۱. خلع نوعی معاوضه است که زن فدیه را بذل می نماید و مرد او را طلاق می دهد و در معاوضات رعایت موالات شرط می باشد لذا در خلع هم عدم فصل بین انشاء بذل و طلاق لازم است. ۲. قدر متیقن از روایات مشروعیت خلع مربوط به جایی است که موالات رعایت شود و در صورت عدم رعایت موالات در صحت خلع شک می شود که عدم صحت طلاق جاری می گردد.

۱۰- یا توجه به صحیح «لا یمین للولد مع والده» آیا یمین در صورت عدم صدور اذن والد به خاطر عدم اطلاع از یمین، منعقد می شود؟ توضیح دهید. ص ۱۵۴

پاسخ: انعقاد قسم بعد نمی باشد زیرا تعبیر مذکور در صحیح «لا یمین للولد مع والده» مجمل می باشد. پس احتمال دارد که مقصود از روایت، عدم انعقاد قسم با نهی والد باشد و احتمال دارد که مقصود از روایت، عدم انعقاد قسم در صورت اجازه نگرقتن باشد هر چند نهی ای از جانب پدر نشده باشد و با اجمال مخلص اکتفاء نمودن بر قدر متیقن (عدم انعقاد قسم با نهی) سزاوار می باشد و در بیشتر از قدر متیقن به عمومات و جوب وفاء به قسم مراجعه می شود.

۱۱- دلیل عبارت «إذا زال رجحان متعلق النذر بعد الانعقاد انحل» را توضیح دهید. ص ۱۵۹ - ۱ نمره

پاسخ: زیرا با از بین رفتن رجحان در ادامه، اینکه انجام کار به خاطر خداوند باشد صدق نمی کند پس عنوان نذر بقاء از بین می رود و ماهیت نذر منحل می شود.

